

— Kursi, ki so se prejšni teden poboljšali, so omahnili pretekli teden spet na slabejšo stran. Komaj so se prikazale nekatere iskricke upanja, da cesar Napoleon hoče podpirati pomirjenje laške dežele, pa so spet kmali zginile, in na mesto upanja je stopil strah, da ne bi naši armadi spet treba bilo kmali vojskovati se za brambo Beneškega ali pa za to pripravljeno imeti veliko armado; oboje je pa za dnarstvo naše velika nadloga.

— „A. Z.“ hoče za gotovo vediti, da gospod nadvojvoda Albrecht bode za višjega poveljnika druge armade izvoljen, in da se bo berž potem na Laško podal; ali pride fzm. vitez Benedek za glavarja glavnega načelnštva k gosp. nadvojvodu, še ni gotovo.

— Dunajski duhovni časnik „Oest. Volksfr.“ z nadušenim oklicom vabi „ohranivno Nemčijo“, naj nabere dnarja, da se bo junaku Lamoriciere-u kupila s križem ovenčana sablja; iz tega pa, kar bi se utegnilo odveč nabrati, naj se izkuje svetinja za papeževe vojake.

— Tergatev se bo po gorica doljne Avstrije začela na sv. Lukeža dan. Ker vreme ni bilo terti ugodno, pričakujejo več čevčka kakor sladčice.

Koroško. Iz Celovca 8. okt. Zmiraj smo še upali, da bo obveljalo, za kar so se državni svetovavci potegovali in da bomo saj tako dolgo obderžali svoje deželno vladarstvo, dokler se ne bojo ustanovile deželne namestnije po novi osnovi. Al vès up je sedaj splaval po vodi; včeraj je prišel iz Dunaja ukaz, naj se za novega deželnega glavarja pripravi stanovanjske v hiši okrajnega (kantonskega) poglavarstva, kjer je nekdanja kresija bila.

Štajarsko. V okolici marburški — pripoveduje graški časnik „Tagespost“ — se ljudem, ki pridejo v kakošno gostivnico, pogostoma primeri, da jih kerčmar ne praša, kaj hočejo jesti ali piti, ampak najpoprej: ali imajo, če ne bojo celega bankovca zajedli in zapili, toliko drobca, da bojo mogli plačati, kar bojo zajedli ali zapili; kdor nima šestice ali krajcarjev, naj gré svojo pot.

Iz Celja. Po razpisu c. k. deželnega poglavarstva je v naši gimnazii letos nauk slovenskega jezika stopil v versto predpisanih (obligatnih) nauk za vsakega učenca, ki je po rodu Slovenec.

Iz Reke. V kancelijah naših političnih in sodniških gosposk bo ob novem letu prejel domači (horvaški) jezik popolnoma svojo pravico; uradniki, ki se ne naučijo do konca tega leta domačega jezika tako, da bi mogli vso službo z besedo in pisanjem v njem opravljati, si bojo mogli drugod službe iskati. Tudi mestni magistrat bo mogel svoje opravila v domačem jeziku opravljati. Ko je unidan ban Sokčević pri nas bil in ga je prvi magistratni svetovavec po laško nagovoril, se je očitno vidilo, da to ni bilo banu všeč.

Ogersko. Po več krajih zajema poslednji čas c. kr. vlada ljudi, večidel mnogo obratane gospode, pa jih preseljuje iz njih domovja v kako drugo deželo, najbolj na Česko in Tiroljsko; zakaj? se pri nobenemu prav za prav ne vé, ker se tako začasno iztiranje ne opira na nobeno sodniško sodbo; gotovo se ji kakor koli politično nevarni zdijo.

Iz Tirolskega. Iz Inspruka 10. okt. — Danes je prvi sneg pobelil naše strehe.

Laško. Iz Turina 12. okt. Kralj sardinski Viktor Emanuel je iz Jakina (Ankone) 9. t. m. laškemu ljudstvu ta-le razglas poslal: „Moji vojaki so se vojskovali v Krimu; s tem je stopila Italija (Laško) v kolo Evrope. V pariškem kongresu so moji poslanci pervikrat Evropi razodeli bolečine laške! Napoleon III. se mi je pridružil kot zaveznik in prostovoljec iz vseh laških krajev so vreli pod mojo zastavo (bandero). Deržavne zadeve so terjale kmali mir. Ako bi bil častí lakomen, kakor se moji

rodovini očituje, bi bil zadovoljen z Lombardijo; al kervi svojih vojakov nisem prelivaj za me, ampak za Laško! Nekoliko laških dežel se je znebilo svojih vladarjev; čutil sem dolžnost dovoliti, naj ljudstva svobodno povejo, česar želijo. Ko sem sprejel dežele, ki so se meni pridružiti hotle, sem zadel na velike težave; al mogel sem biti mož beseda; dve deželi svojih prednikov sem mogel žertovati. Velikemu vojvodu toskanskemu sem pred vojsko ponudil prijazno zvezo, pa zastonj; papežu sem ponudil vikarijat (namestništvo) Umbrije in Mark, pa zastonj. Kar sem kralju neapolitan-skemu Francu II. svetoval, je zaverigel. Italijo sem oklical Italijanom. Sedaj pridem s svojo armado, ne, da bi Vam svojo voljo silil, ampak da Vam pridobim spoštovanje. Svobodno volite!“ — Kralj sardinski je ravno na poti v Neapolj; 4 divizije njegove armade pa so že na Neapolitan-skem in se bojo pri Akvili združile z Garibaldovci. Trikrat večja moč bo potem prišla Kapuo in Gaeto, kjer gospoduje še kralj neapolitanski in se bo s svojimi 40.000 vojaki še enkrat poskusil s svojimi sovražniki. Kmalu se bo tedaj slišalo od novega boja, zadnjega za neapolitanskega kralja. V luki pred Gaeto stojé 3 rusovske ladije. — Od sv. očeta papeža se še zmiraj nič ne vé, ali bojo Rim zapustili ali ostali; sedaj se sliši to, sedaj uno. — Pomenljive ste dve novici, ki ju je prinesel včerajšni telegraf iz Turina, ki kažete, kaj se v Sardinii kuha. Ena pravi, da je sardinska vlada se proti prekucijni stranki zavezala, da se bo v 6 mescih Beneškega lotila, ako bi na diplomatični poti ne bile Benetke pred „rešene“. Sardinska armada se bo spravila na 250.000 mož. Druga novica, ki jo odkriva „Opinione“, časnik sardinske vlade, je pa žuganje vsem vladam, ki bi hotle edinstvo italijansko razdreti, da potem bi utegnili prekucija še dalje seči kot „od Planin do jadranskega morja“. Ako Evropa noče vesoljne vojske, mora priznati „edino Italijo“ — pravi „Opin.“ h koncu. Te besede imajo berž ko ne strašilo biti Varšavskemu shodu, češ: „Edina Italija in Francozka štejete 58 milijonov duš z celim milijonom vojakov; to ni kaka kaj bodi reč!“

Poljsko. Iz Varšave 8. okt. Iz Vilne se sliši, da litavski zlahtniki so hotli caru Aleksandru slovesen bál (ples) napraviti in da knez Oginski je daroval 40.000 srebernih rubljev samo za zidanje novega plesišča. Al kako je pismo iz Petrograda gospôdo poterlo, ko se ji je vediti dalo, da car ne bo prišel na bál, in sicer zato ne, ker je zvedil, da se je le malo gospôde pečalo za napravo slovesnega plesa. Car bo tedaj le malo ur se mudil v Vilni, armado ogledal in se potem v Varšavo podal.

Černa gora. S Cetinja. Pri nas je vse mirno; udova kneginja stanuje v knežji hiši in hodi v zборе starašinstva. Govori se, da ji je rajni knez 300.000 gold. zapustil, verh tega pa so po smrti njegovi v državni kasi našli 400.000 gold. To ni ravno nemogoče, zakaj poslednje dve leti je knez razun rusovske pripomoči tudi iz Francozkega mnogo dnarja dobival. Sliši se, da konec letošnjega leta se bo novi knez Nikolaj podal v Petrograd poklonit se ruskemu caru.

Zitna cena

v Ljubljani 13. oktobra 1860.

Vagán (Metzen) v novem dnarji: pšenice domače 6 fl. 6⁵/₁₀. — banaške 5 fl. 79⁵/₁₀. — turšice 3 fl. 80. — soršice 4 fl. 22. — reži 4 fl. 35⁵/₁₀. — ječmena 3 fl. 50. — prosa 3 fl. 22⁵/₁₀. — ajde 3 fl. 55. — ovsa 2 fl. 30.

Kursi na Dunaji 16. oktobra.

5 % metaliki 64 fl. 40 kr. Ažijo srebra 31 fl. 95 kr.
Narodno posojilo 75 fl. 40 kr. Cekini 6 fl. 34 kr.